

Tosca Menten

Tom Piekepol
en de SCHAT
van Kartoni

met illustraties van
Ely Hees

Van Goor

○ Drie krantenberichten

In de krant van een zaterdag ergens in mei stonden een paar gewone berichten:

U verblijft 10 dagen in een luxehotel, direct aan de kust met palmbomen en witte stranden.

Voor slechts **449 euro** per persoon,

inclusief vliegreis en alle hotelkosten.

Informatie kunt u vinden op www.mexico-wsp.eu

Plotseling overleden

Siena Johanna Magdalena Kartoni

in de gezegende leeftijd van 103 jaar.

*Tante Sientje was tot het einde toe een vrolijk mens.
Ze is in besloten kring begraven.*

Christoffel Nicolaas Kartoni

Bejaardentehuis opgeknapt

Het ziekenhuis en bejaardencomplex Weltevreden is een stuk gezelliger geworden. Het in geldnood verkerende oude complex heeft een originele oplossing bedacht voor zijn financiële problemen. Alle dokters, zusters en medewerkers hebben de afgelopen weken zelf de kwast ter hand genomen en het van binnen en buiten helemaal geschilderd.

Directeur De Jong is blij dat zijn complex nu voor een habbekrats is opgeknapt. 'Door allerlei bezuinigingen zitten we echt in geldnood,' zei hij. 'Maar door de inzet van iedereen en door de medewerking van tweedehandswinkel De Tweede Kans ziet het er weer prima uit.'

'Het is een stuk gezelliger met al die oude meubeltjes hier op de kamers en de gangen,' aldus een tevreden bewoner Appie van der Wal.

De eigenaar van De Tweede Kans was ook blij met de actie. 'We krijgen wekelijks meubeltjes aangeboden uit erfenissen en dat stapelde zich enorm op. We zijn nu in één keer door onze voorraad heen en hebben weer volop plek om andere oude meubels aan te nemen en die een tweede kans te geven.'

Al met al dus een prima initiatief dat aantoont dat in deze tijd niet alles om geld draait.

Deze drie berichten stonden toevallig precies naast elkaar op dezelfde pagina, net alsof ze iets met elkaar te maken hadden. Maar dat was natuurlijk niet zo.

Tenminste, als dit boek zo dadelijk begint nog niet.

deel I

EEN (on)geluksdag

I Een geluksdag

Stel je eens voor. Je wordt wakker op je geluksdag omdat je bij je lievelingstante gaat logeren. En een uur later zit je in een bejaardentehuis op een kamer bij een meneer die denkt dat hij een garnaal is. Terwijl je nog maar tien jaar oud bent! Nou, precies zoiets ongelooflijks gebeurde met Tom Piekepol op de eerste dag van zijn vakantie.

Toms moeder was een naar mens.

Ze heette Antonia en was zo lelijk als de nacht. Nu lopen er op de wereld genoeg lelijke moeders rond die heel lief zijn. Maar Antonia Piekepol was ook lelijk in haar hoofd. Ze was chagrijnig en gemeen. En ze kon ineens heel driftig worden, vooral als Tom in de buurt was.

Ze kon al een driftbui krijgen als Tom toevallig haar kant op keek. 'Wat zit je naar me te kijken!' stoof ze

dan op. En als Tom gehoorzaam snel de andere kant op keek snauwde ze: 'Kijk me aan als ik tegen je praat.' Als Tom dan weer naar Antonia keek, werd ze woest omdat hij haar zo brutaal aanstaarde. Dan begon ze op hem te schelden en stuurde ze hem naar zijn kamer waar hij moest blijven zitten tot ze hem riep voor het eten. Als ze dat tenminste niet vergat. En terwijl Tom dan op zijn kamer zat, wist hij zeker dat ze hem tien jaar geleden per ongeluk had gekregen.

Toms vader heette Diederik. Dat Diederik ooit met Antonia getrouwd was, was ook per ongeluk geweest. Hij had net zo weinig te vertellen als Tom en kreeg net zo vaak de wind van voren. Volgens Tom was hij zelfs bang voor haar.

Maar goed, dit verhaal gaat gelukkig niet over de driftbuien van Toms moeder. En ook niet over hoe zielig Tom daardoor was. Tom was namelijk helemaal niet zielig. Hij was een vrolijke jongen met bruin piekhaar, nieuwsgierige blauwe ogen en lange benen die zo hard konden rennen dat hij iedere atletiekwedstrijd waaraan hij meedeed gemakkelijk won. Antonia was nu eenmaal zijn moeder en jammer genoeg moest hij het daar maar mee doen. Dat wil zeggen, hij deed eigenlijk niks met haar. Geen spelletjes en niet samen lachen en hij kon zich eerlijk gezegd niet herinneren wanneer ze voor het laatst iets leuks had gezegd.

Tot vorige week zondag, tijdens het avondeten.

Het was een week voor Toms vakantie.

Tom, Antonia en Diederik zaten aan tafel. Tom en Diederik zeiden zoals gewoonlijk niets. Antonia stak een halve kippenpoot in haar mond. Terwijl een glimmende druppel langs haar kin naar beneden gleed, zei ze: 'Als jij vakantie hebt, gaan wij weg. Naar Mexico. Tien dagen wit strand en palmbomen.' Ze deed haar ogen dicht en snoof alsof ze de zee al kon ruiken. Tom wilde net vragen 'En ik dan?' toen ze zei: 'Jij blijft hier. Bij Nel.'

Tom had zich bijna verslikt. Tante Nel! Tante Nel was precies het tegenovergestelde van Antonia. Tien dagen bij tante Nel betekende tien dagen pap met rozijnen en warme appeltaart met slagroom. Tien avonden op een kleed bij de open haard griezilverhalen verzinnen. En tien nachten slapen in het hemelbed op de logeerkamer alsof hij een prins was.

Tien dagen bij tante Nel was beter dan honderd witte stranden met duizend palmbomen! Dat werden tien geluksdagen achter elkaar!

'Nou, eet je nog door?' zei Antonia.

Tom knikte en nam snel een hap. Straks bedacht ze zich nog!

De week voor de vakantie begon, leek het wel of de klok steeds langzamer liep. De dagen kropen voorbij. Van Antonia had Tom weinig last. Ze was veel te druk met strandslippers kopen en zonnebrandcrème en andere dingen die je voor witte stranden en palmbomen nodig hebt.

Eindelijk was het vrijdagavond. Na het eten ging Tom naar zijn kamer en pakte zijn koffertje in. Daar was hij zo mee klaar, want tante Nel had alles wat een tienjarige jongen zich kon wensen al in huis: een computer met spelletjes erop, boeken en stiften, ballen en een klimboom met een schommel in de tuin. Hij poetste zijn tanden en kroop in zijn bed. En na een hele tijd viel hij nog in slaap ook.

Toen hij wakker werd was het zaterdagochtend.

Vrolijk sprong hij uit bed. Hij schoot in zijn broek en hemd, plensde wat water over zijn gezicht en rende naar beneden.

Diederik sjouwde net een zware koffer naar buiten. In de keuken stond Antonia Tom al op te wachten. Met een nors gezicht duwde ze hem een bord met boterhammen in zijn handen.

'Zitten, mond dicht en niet kruimelen. Over een kwartier gaan we weg.'

Tom keek naar haar brede rug en stak stiekem zijn tong uit. Nog een kwartier Antonia en dan tien dagen tante Nel.

Terwijl Diederik weer binnenkwam, nam Tom opgewekt een grote hap.

Hij wilde net aan zijn tweede boterham beginnen toen er iets verschrikkelijks gebeurde.

De telefoon ging.

Antonia stond op. 'Welke idioot belt er nou om zeven uur 's ochtends?' gromde ze. 'Hallo, wie is dit? ... Jij, Nel?'

Tom keek op. Was dat tante Nel? Meteen zei Antonia zoiets afschuwelijks dat hij zijn boterham bijna uitspuugde.

'Kan Tom niet komen? Ziek? Hoe ziek? Koorts? Bibberbenen? Vlekken?'

Antonia's ogen veranderden in spleetjes.

'Luister eens even,' zei ze dreigend in de telefoon. 'Jij kunt gewoon in bed blijven. Tom kan zelf brood smeren en stofzuigen en...'

Ze stampvoette. 'Hij kan een glaasje water voor je halen! En aspirientjes! En als hij ook bibberbenen krijgt kunnen jullie aspirientjes voor elkaar halen... Ja! Nee! ... Wát?!'

Ze schreeuwde nu. Haar wangen waren rood en ze knarste met haar tanden. Ze had duidelijk een enorme driftbui.

'Oké, dan niet!' Met een knal smeed ze de telefoon op tafel.

Tom keek geschrokken naar haar gezicht. Dat zag eruit alsof het ging ontploffen.

'Dat mens! Ik hoop dat ze... Hou allemaal je mond! Ik moet nadenken!' Hardop pratend begon ze door de keuken te banjeren.

'Wij gaan op vakantie!' gromde ze. 'Tom kan niet logeren bij Nel. Dus Tom moet ergens anders logeren. Dat is alles. Een klein probleem. We hebben precies tien minuten om te verzinnen waar.'

Ze keerde, stampte naar de andere kant van de keuken en draaide zich weer om.

'Maar dat lukt natuurlijk nooit!' briede ze. 'Wie wil er nou tien dagen een jongen van tien hebben?'

Tom hield zich doodstil. Zijn hart bonsde in zijn keel en zijn mond was kurkdroog. Niet naar tante Nel. Geen appeltaart en geen hemelbed en geen tien geluksdagen. En wat misschien nog erger was: wat ging ze nu met hem doen?

'Sta daar niet zo stom te staan. Denk mee!' snauwde Antonia tegen Diederik.

'Neem me niet kwalijk,' zei Diederik en hij begon gehoorzaam achter haar aan te lopen.

'We hebben geen andere familie. En geen vrienden,' zei Antonia toen ze links van de keuken waren.

'Nee,' zei Diederik.

Antonia liep naar rechts.

'En hij kan niet alleen thuisblijven. Daar is hij veel te onhandig voor.'

'Ja,' zei Diederik.

Antonia bleef staan en prikte met een vinger in Diederiks buik.

'Nee, ja, kun je niet wat beters bedenken?' snauwde ze. Ze draaide zich om en liep weer naar links.

'Eh, kan hij niet bij de buurvrouw?' vroeg Diederik snel.

'Geen sprake van. Die verwent hem alleen maar.'

'Oh. En de buurvrouw van de buurvrouw?'

'Die gaat deze week verhuizen. Verzin eens iets goeds. En snel!'

Diederik wreef zenuwachtig in zijn handen. 'Een weeshuis dan? Dat is speciaal voor kinderen die alleen zijn.'

'Doe niet zo stom!' riep Antonia. 'We zijn toch niet dood!'

Tom huiverde. Ze deden gewoon net alsof hij er niet bij was. En ze bleven maar achter elkaar van de ene naar de andere kant van de keuken lopen. Iedere keer als Antonia zich omdraaide, was haar hoofd nog roder. Als het niet zo afschuwelijk was geweest, had hij er vast om moeten lachen.

Plotseling stond Antonia stil. Diederik botste tegen haar op.

'Waar kun je een jongen in dit land nou heen brengen?' snoof ze. 'Een hond kun je tenminste nog naar een kennel brengen!' Ze keek Tom aan alsof ze hem ter plaatse in een hond wilde veranderen.

Tom deed zijn mond open. Hij wilde schreeuwen: 'Maar ik ben geen hond. Ik ben Tom!' Maar zonder iets te zeggen ging zijn mond weer dicht. Zo erg had hij Antonia nog niet eerder meegemaakt.

Antonia stak haar armen in de lucht en schudde met haar vuisten.

'Over drie uur gaat het vliegtuig!' siste ze. 'Als ik Nel in mijn vingers krijg, zal ik ervoor zorgen dat dat mens zo ziek wordt dat ze naar het ziekenhuis moet. Op een speciale afdeling voor speciale ernstige gevallen die, die... Hé, wacht eens even...'

Haar gezicht klaarde op en ze begon te grijnzen. 'Ik krijg ineens een veel beter idee!'

Tom beet op zijn lip. Het idee moest wel vreselijk zijn als Antonia erom moest lachen.

'We brengen hem naar het ziekenhuis,' zei ze triomfantelijk.

'Het ziekenhuis?' herhaalde Diederik.

Antonia glom alsof ze zojuist een prijs had gewonnen. 'In het ziekenhuis krijgt hij een eigen bed en drie keer per dag eten. Hij moet de hele dag op hetzelfde

kamertje blijven, dus hij kan niks kapotmaken.'

Diederik keek Tom hulpeloos aan.

'Zeg, is er misschien iets met jou?' stoof Antonia op. 'Je ziet eruit alsof je het ergens niet mee eens bent!'

Diederik haalde voorzichtig zijn schouders op. 'Ja maar, lieve, ik bedoel... Tom is helemaal niet ziek!' zei hij.

'Hoe weet jij dat nou?' zei Antonia. 'Hij kan wel griep hebben. Of iets anders waar je diarree van krijgt of zo. Daarom is het ziekenhuis juist een fantastisch idee. Of wacht eens...' Ze boog zich dreigend naar hem toe. 'Jij wilt hem toch niet meenemen naar Mexico?'

Diederik hield zijn mond.

'Mooi. Dus hij gaat naar het ziekenhuis. Opschieten, doe de koffers in de auto. We rijden er onmiddellijk heen.'

2 In het ziekenhuis

Zo kwam het dat Tom op zijn geluksdag niet vrolijk op weg was naar tante Nel, maar stilletjes op de achterbank van de auto zat, op weg naar het ziekenhuis. Het regende. De ruiten waren beslagen en de ruitenwisser piepte. Tom kon wel huilen, maar dat hielp geen zier. Als Antonia iets in haar hoofd had, ging het er nooit meer uit. Hij kon alleen maar afwachten en er het beste van hopen.

'Hou je vast. Hier komt een spoedgeval,' zei Antonia. Ze gaf gas en scheurde in volle snelheid het ziekenhuisterrein op. Met piepende remmen stopte ze voor de deur van de eerste hulp.

'Monden dicht. Ik doe het woord,' zei ze. Vlug deed ze het achterportier open en trok Tom uit de auto. De regen sloeg in zijn gezicht. Met haar vinger in zijn rug duwde ze hem voor zich uit. Diederik liep als een eend achter hen aan. Een brede witte deur met een rood kruis erop schoof automatisch open. Meteen kwam een zuster naar hen toe.

'Snel, dit is een spoedgeval! Mijn zoon is ziek!' riep Antonia.

'Rustig maar. Komen jullie maar mee,' zei de zuster. Ze liep voor hen uit naar een klein kamertje met in het midden een kaal bed. Op de grond lag blauw zeil en het stonk er naar ziekenhuis.

Tom moest op het bed gaan zitten.

'Wat heb je precies?' vroeg de zuster.

Tom keek naar Antonia. Hij had geen idee wat hij precies had.

'Hij heeft buikpijn,' zei Antonia. 'In zijn buik. Het is ernstig.'

'Wijs het eens aan,' zei de zuster.

Tom wees naar zijn buik.

Tegelijk kneep Antonia hard in Toms arm.

'Au!' riep Tom.

'Zie je wel,' zei Antonia. 'Het doet al zeer als hij ernaar wijst.'

'Hm, dat is vreemd,' zei de zuster.

Plotseling begon Antonia zo hard te snikken dat Tom ervan schrok. 'Whoeaah!' huilde ze. 'Ik ben zo ongerust! Zijn buik, hij gromt en bobbelt af en toe, alsof er iets in zit. Een kudde bacteriën of zo. Ik heb de hele nacht niet geslapen, hij gilt het af en toe uit.' Ze pakte een zakdoek en snoot luidruchtig haar neus. 'U begrijpt natuurlijk wel dat hij hier moet blijven. Ik sta erop dat hij hier blijft. Minstens tien dagen.'

De zuster aarzelde. 'Wacht u maar even. Ik haal een dokter,' zei ze.

Toen ze weg was wreef Antonia in haar handen. 'Het gaat uitstekend,' gniffelde ze.

In de deuropening verscheen een dokter met warrig haar en een brilletje met halve glazen. Hij liep meteen naar Tom en boog zich over hem heen. 'Goedemorgen. Ik ben dokter Bos. En hoe heet jij?'

'Tom Piekepol,' zei Tom.

'En je hebt pijn in je buik?'

'Het is verschrikkelijk,' zei Antonia. 'Hij kan bijna niet rechtop staan.'

'Dat is niet zo mooi. Ga maar even liggen,' zei dokter Bos.

Tom ging op zijn rug op het bed liggen.

'Voel je dit?' zei de dokter en hij duwde op Toms buik.

'Jazeker,' zei Antonia, terwijl ze Tom dreigend aankeek en knikte.

'Au!' zei Tom.

'En dit?'

Antonia knikte.

'Au!' zei Tom.

'En dit dan?'

'Au!'

'Tja. Ik weet het niet,' zei dokter Bos. 'We zullen een paar foto's moeten maken. En bloed prikken. U kunt zolang in de wachtkamer wachten.'

'Wachten?' Antonia werd rood. Ze keek op haar horloge. 'Zeg, hoe lang gaat dat allemaal duren?' vroeg ze.

'Niet zo lang. Hooguit een uurtje.'

'Een uurtje! Zo veel tijd hebben we niet!' riep Antonia.

Dokter Bos keek haar over zijn halve bril aan. 'Moet u ergens heen?'

'Ja, naar Mexico,' zei Antonia.

'Naar Mexico? Nu meteen?'

'Nou, we hebben nog wel een paar minuten, toch Diederik?'

Diederik knikte gehoorzaam.

'En de jongen dan?' vroeg de dokter verbaasd.

'Die blijft hier. Met zo'n pijn kun je niet vliegen. Dat is onverantwoord.'

De dokter keek Antonia achterdochtig aan. Toen keek hij naar Tom.

'Hoe ziek ben jij eigenlijk?' vroeg hij met een streng gezicht.

'Een beetje,' zei Tom zacht.

'Hoeveel is een beetje?'

Tom haalde zijn schouders op.

Antonia zuchtte twee keer heel hard. Toen deed ze haar handtas open, trok er een chequeboekje uit en een pen.

'Luister eens goed, meneer Boom.'

'Bos,' zei dokter Bos.

'Mij een biet. Dit duurt te lang. We doen het anders. Ik heb een voorstel. Het ziekenhuis heeft toch geldproblemen? Daar kan ik misschien iets aan doen.'

Dokter Bos trok zijn wenkbrauwen op.

'Het stond in alle kranten,' zei Antonia ongeduldig. 'De dokters en zusters hebben zelf de muren geverfd omdat het ziekenhuis geen schilders kon betalen. En jullie hebben tweedehandsmeubeltjes gekocht om die kale ouwe troep hier wat op te vrolijken.'

'Die meubeltjes waren voor het bejaardentehuis aan de overkant,' zei de dokter. 'Mevrouw, ik weet niet waar u heen wilt, maar...'

'Ik wil naar Mexico,' siste Antonia. 'En ik wil dat mijn zoon hier zolang logeert. Dat hoeft niet voor niets. Ik schrijf nu een cheque uit van honderd euro voor het ziekenhuis. Voor de onkosten en nog een beetje daarbij. Zijn we dan akkoord?'

'Natuurlijk niet. Het is hier geen hotel,' zei dokter Bos.

'Oké. Honderdvijftig dan. Tweehonderd? Oké, driehonderd! Dat is het laatste bod!' Antonia duwde de cheque bijna in zijn neus. 'Voor dat geld hebt u vast wel ergens een kamertje voor hem over. Het is maar voor tien dagen. Hij eet misschien maar voor vijf euro per dag. Wat overblijft is voor u. Nou? Hebben we een afspraak?'

Tom keek met grote ogen naar dokter Bos, die

aarzelend naar de cheque keek. Het leek wel of hij het ineens niet meer zo'n gek idee vond. Hij boog zich naar Antonia toe en fluisterde iets in haar oor.

'Dat is te veel!' riep Antonia verontwaardigd. 'Dat is chantage! Afpersing!'

'Dan niet,' zei de dokter schouderophalend.

Met op elkaar geperste lippen schreef Antonia een nieuwe cheque uit.

'Het is geregeld,' zei ze kortaf terwijl ze de cheque uit het boekje scheurde en aan de dokter gaf. 'Tom, jij blijft bij deze dokter.'

'Waar dan?' vroeg Tom benauwd.

'In het bejaardentehuis aan de overkant,' zei dokter Bos plotseling opgewekt. 'Dat hoort bij het ziekenhuis. Daar is altijd een plekje voor noodgevallen. Er wonen heel aardige oude mensen. Opa's en oma's en zo.'

Antonia deed haar tas dicht, duwde haar haar recht en draaide zich om naar Tom. 'Denk erom dat je lief bent en niemand lastigvalt,' zei ze bits.

Daarna draaide ze zich om en liep het kamertje uit, met Diederik gehoorzaam achter haar aan. De dokter schoof de lamellen open en keek hen na. Door het raam zag Tom hen haastig in de auto stappen. Ineens stapte Diederik weer uit, deed de kofferbak open en haalde Toms koffertje eruit. Hij rende door de stromende regen terug naar de eerste hulp. Hijgend kwam hij het kamertje binnen.

'Alsjeblieft,' zei hij tegen Tom, terwijl hij hem verontschuldigend aankeek. 'Eh, veel plezier.' En weg was hij.